

L'AVEDOGA D'ADONS

Alta Ribagorça

Des d'Adons

Distància	3,8 km (anada)
Desnivell acumulat	538 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	1 de desembre de 2016
Cartografia	Mapa comarcal ICCG/Ed. Alpina. El Cinquè Llac (1:30000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=15793204

Ascensió a un dels cims que coronen la Serra de Sant Gervàs, una bona talaia sobre l'Alta Ribagorça, el Pallars, els sostres del Pirineu i molt més enllà.

La única dificultat que trobarem és que al tram final d'accés al cim no hi ha camí. Però fixant-nos-hi bé, seguirem tiranys del bestiar que ens facilitaran el pas franc.

Accés

Entre els punts quilomètrics 335 i 336 de la N-260, entre Pont de Suert i Senterada, prenem una pista enquitranada que mena a Adons.

Adons (1330m)

El petit nucli d'Adons, al bell mig d'un altiplà i arrecerat a l'entorn d'un turó rocallós, pertany al terme municipal de Pont de Suert.

Hi ha dues hipòtesis sobre l'origen del nom. Una que vindria a significar «lloc de pas o del port» i l'altra que derivaria del germànic «Ató»

Seguim els indicadors en direcció al Portús i la Creu de Ferri per un camí carreter (S) entre pollanques que aviat s'estreny i continua com a sender.

Camí de la Creu de Ferri (1328m)

Bifurcació indicada. A mà esquerra surt el camí al collet de la Creu de Ferri. Com la del Pertús, aquesta cabanera anomenada Camporan, és una de les vies de transhumància que travessen la Serra de Sant Gervàs. Ho fa a cota més baixa, a llevant de l'Avedoga d'Adons.

Anem a la dreta per un bon camí de grau, fent una llaçada per salvar la graonada que ens obre el pas sobre els prats de lo Cumó, on és ben evident la natura calcària del rocam, amb claps de rascler.

La vegetació és majoritàriament arbustiva. Predomina la boixerola amb pins escadussers.

Uns altra graonada ens deixa sobre el replà dels Trossos de l'Avedoga, a partir del qual el camí s'enfila per la Pala de l'Avedoga.

Trobem alguns exemplars d'avet. És el que resta d'una avetosa que antigament deuria cobrir tot el vessant de la muntanya. D'aquí li ve el nom: Avedoga (o també *Bedoga*) vol dir «lloc d'avets». Hi ha la creença que era un cau de llops i per això es va desforestar. Però potser el llop era solament l'excusa: també es diu que actualment l'avetosa «s'amaga», en forma de bigues i cabirons, per molts dels masos de la rodalia. I que bona part de les travesses per construir la via del tren de la Pobla van sortir d'aquí.

Finalment atenyem la carena.

Carena (1670m)

Des d'aquest punt podem optar per pujar a la Pala del Teller (W) o a l'Avedoga d'Adons (E). Però ens enfilem una mica més per un corriol (dreta, SW) i sortim sobre l'esvoranc del Pas de lo Portús.

Pas de lo Portús (1678m)

Una curiositat geològica permet travessar el cingle (1). Un tall esbiaixat al rocam d'uns quaranta metres de llargària per uns dos o tres d'amplada, que en algun punt assoleix els vint d'alçada.

Aquest pas de la cabanera s'utilitzava com a comptador del bestiar.

Retornem a la bifurcació de la carena i seguim un imprecís corriol que aviat es difumina, comencem a pujar (E) a l'Avedoga.

Marxem propers al cingle, cercant el millor pas entre els matolls, per apartar-nos-en més amunt, quan la vegetació clareja a la pala prèvia al cim del Faro d'Avall, que flanquegem. Sortim sobre un collet entre aquest i l'Avedoga que assolim per terreny evident.

Avedoga d'Adons (1840m)

Coronat per un vèrtex geodèsic. És una talaia que ens tant ens permet albirar pobles dels rodals com cims ben allunyats. La llista es faria llarga. Com a mostra, de ponent a llevant, en el sentit de les busques, destaquem el Tozal de Guara com a més llunyà; Turbón i Cotiella; Eriste, Posets i Perdiguero; massís de la Maladeta; Corronco, Pica de Cerví, Tossal de Llena, Montsent i Serra d'Altars; Salòria i Torreta de l'Orri; Cadí, Pedraforca, Verd, Port del Comte, Boumort i Carreu. De llevant a ponent Montserrat, Sant Corneli i els tres Montsec.

Retornem pel mateix camí (2)

- (1) Sovint es diu, sense fonament, que aquest és l'únic pas que permet creuar la serra. Com hem vist també hi ha el de la Creu de Ferri a llevant i, a ponent, el grau de Llastarri. I algunes canals de pas més complicat, com la que hi ha entre l'Avedoga i el Faro.
- (2) Una alternativa seria fer-ho pel collet de la Creu de Ferri. Però des del cim fins al coll tampoc hi ha camí definit.